

Η Συμφωνία Πλαίσιο για το Νοσηλευτικό Προσωπικό: Αδικεί τους νοσηλευτές και δεν είναι αντάξια του αγώνα της ΠΑΣΥΝΟ

Υπογράφτηκε στις 7 Μαρτίου 2017 η «συμφωνία σταθμός», κατά την κυβέρνηση και την ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ, για την παραχώρηση των πανεπιστημιακών κλιμάκων μισθοδοσίας στους νοσηλευτές. Η Συμφωνία Πλαίσιο για το Νοσηλευτικό Προσωπικό, όπως ονομάστηκε, υπογράφτηκε μεταξύ της Κυβέρνησης και των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΝΟ και ΠΑΣΥΔΥ.

Το αίτημα για πανεπιστημιακή αναγνώριση των νοσηλευτών χρονολογείται από το 2011, όταν ολοκληρώθηκε για όλους τους νοσηλευτές η διαδικασία εξομοίωσης του διπλώματος της Νοσηλευτικής Σχολής σε πτυχίο του ΤΕΠΑΚ, μέσα από οργανωμένο πρόγραμμα. Η κυβέρνηση αρνήθηκε να ικανοποιήσει αυτό το αίτημα με πρόσχημα την οικονομική κρίση. Ως φυσική εξέλιξη αυτής της διεκδίκησης ήταν οι κινητοποιήσεις των νοσηλευτών της ΠΑΣΥΝΟ που κορυφώθηκαν με ένα εκπληκτικό απεργιακό αγώνα τον Μάρτη του 2016, που κράτησε συνολικά 18 μέρες, συγκλονίζοντας με τον παλμό, την αποφασιστικότητα και τη μαχητικότητά του ολόκληρη την Κύπρο.

Η απεργία τότε έκλεισε αποσπώντας τη «δέσμευση» της κυβέρνησης ότι μέχρι τον περασμένο Αύγουστο θα ολοκληρωνόταν ένας διάλογος για εφ' όλης της ύλης συζήτηση των θεμάτων που αφορούν το νοσηλευτικό προσωπικό, σε σχέση και με τους σχεδιασμούς της κυβέρνησης για το ΓΕΣΥ και τα αυτονομημένα νοσοκομεία.

Μέσα από τη μαχητική και αποφασιστική διεκδίκηση της πανεπιστημιακής αναγνώρισης, οι πιο πολλοί νοσηλευτές εγκατέλειψαν την ΠΑΣΥΔΥ που λειτούργησε απεργοσπαστικά και εντάχθηκαν στην ΠΑΣΥΝΟ, παρά και τις απειλές και τους εκβιασμούς ακόμα και σε υπηρεσιακό επίπεδο.

Όταν το χρονοδιάγραμμα του περασμένου Αυγούστου παρήλθε χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα, η ΠΑΣΥΝΟ εξάγγειλε Γενική Συνέλευση των μελών της για τις 6 Μαρτίου 2017 για να πάρει οριστικές αποφάσεις. Φαίνεται όμως ότι η ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ, σε πλήρη συνεννόηση με το Προεδρικό και τον Συναγερμό έσπευσαν να προλάβουν τα γεγονότα και να «αδειάσουν» την ΠΑΣΥΝΟ που ταυτίστηκε με τον αγώνα για αναγνώριση, πριν προχωρήσει σε νέες κινητοποιήσεις. Έτσι, ΠΑΣΥΔΥ και κυβέρνηση έσπευσαν να συμφωνήσουν για παραχώρηση μεν των πανεπιστημιακών κλιμάκων στους υπηρετούντες νοσηλευτές, αλλά ταυτόχρονα επεξεργάστηκαν και το πλαίσιο μέσα από το οποίο θα ικανοποιούνταν οι επιδιώξεις του Υπουργείου Οικονομικών, με τρόπο που να υποχρεωθεί και η ΠΑΣΥΝΟ να το αποδεχτεί, επιχειρώντας μάλιστα να την αφήσουν εκτεθειμένη στα μάτια των μελών της και των υπολοίπων εργαζομένων.

Η Συμφωνία τελικά υπογράφηκε ενώπιον του Αναστασιάδη, κάτω από φοβερή πίεση για την ηγεσία της ΠΑΣΥΝΟ και προφανώς υπό την απειλή ότι σε περίπτωση διαφωνίας, αυτή θα υπογραφόταν με την ΠΑΣΥΔΥ η οποία θα καρπωνόταν και την «επιτυχία» της πανεπιστημιακής αναβάθμισης.

Η αναβάθμιση και τα ανταλλάγματα

Η Συμφωνία πλαίσιο για το νοσηλευτικό προσωπικό προνοεί για την παραχώρηση των πανεπιστημιακών κλιμάκων στους νοσηλευτές από την 1/1/2019 και ολοκλήρωση της διαδικασία σε περίπου τέσσερα χρόνια (με βάση τον αριθμό των προσαυξήσεων που απαιτούνται για να μπουν όλοι στην Α8).

Σαν αντάλλαγμα για την παραχώρηση αυτή, οι ηγεσίες των δύο συντεχνιών αποδέχτηκαν ότι:

συμφωνούν με την αυτονόμηση των κρατικών νοσοκομείων,

τα νέα, αυτονομημένα νοσοκομεία θα είναι διοικητικά και οικονομικά αυτόνομα, με δικό τους Προϋπολογισμό, στα οποία θα υπαχθεί σταδιακά όλο το προσωπικό των κρατικών νοσηλευτηρίων. Αυτά θα έχουν την ευθύνη των προσλήψεων, των προαγωγών, της μισθοδοσίας και των όρων απασχόλησης των εργαζομένων τους, ανάλογα με τις «δυνατότητες» του Προϋπολογισμού τους, που φυσιολογικά θα πρέπει να είναι ισοσκελισμένος!

Θα εισαχθεί νέο ευέλικτο ωράριο εργασίας, νέο σύστημα αξιολόγησης και σύστημα bonus με βάση την παραγωγικότητα του κάθε εργαζόμενου (ανοίγει ο δρόμος για τις 4 βάρδιες που επιδίωκε το Υπ. Οικονομικών).

δεν θα υπάρχουν νέες μόνιμες προσλήψεις αλλά απασχόληση με συμβόλαια ορισμένου χρόνου (τερματίζεται η μονιμότητα των νεοπροσληφθέντων)

όταν θα λειτουργήσει ο αυτονομημένος οργανισμός, όλοι οι εργαζόμενοι που θα επιλέξουν να παραμείνουν στη Δημόσια Υπηρεσία, θα αποσπαστούν υποχρεωτικά σ' αυτόν.

Θα καταργηθούν άμεσα 500 κενές θέσεις (!) νοσηλευτικού προσωπικού. Οποιεσδήποτε νέες θέσεις και προσλήψεις θα αποφασίζονται από τα αυτονομημένα νοσηλευτήρια.

Θα δημιουργηθεί μια νέα βαθμίδα/κατηγορία προσωπικού, αυτή του Φροντιστή Υγείας, για την οποία δεν απαιτείται πανεπιστημιακό δίπλωμα. Σταδιακά, θα μειώνονται οι μόνιμες θέσεις Νοσηλευτή και θα δημιουργούνται νέες θέσεις Φροντιστή έτσι ώστε η αναλογία μεταξύ τους να φτάσει το 50:50. Ο συνολικός αριθμός δεν μπορεί να αυξάνεται (λαμβάνοντας υπόψη ότι οι 500 κενές θέσεις καταργούνται, ο υπολογισμός των αναλογιών θα γίνει στις εναπομείνασες θέσεις, ενώ οι διοικήσεις των αυτονομημένων νοσοκομείων δεν δεσμεύονται από καμιά τέτοια συμφωνία και μπορούν να την μεταβάλουν όπως θέλουν, φτάνει να εξισορροπούν τα έσοδα με τα έξοδα τους!).

οι προοπτικές ανέλιξης των νοσηλευτών (προαγωγές) περιορίζονται σε δύο βαθμίδες μόνο, ορίζοντας μάλιστα και τα ποσοστά αυτών που θα προάγονται: μόνο το 10% θα μπορεί να πάει στην A11(ii) και μόνο το 1% του συνολικού νοσηλευτικού προσωπικού να φτάσει στην A13(ii). Είναι αντιληπτό ότι οι πιο πολλοί νοσηλευτές δεν θα πάρουν ποτέ προαγωγή.

Αποτίμηση

Είναι φανερό ότι η «συμφωνία σταθμός» λίγα έχει να δώσει στους νοσηλευτές ενώ διασφαλίζει μια σειρά από υποχωρήσεις εκ μέρους των ηγεσιών τους προς το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Οικονομικών. Η κυβέρνηση αποδέχτηκε μεν να ικανοποιήσει το αίτημα για πανεπιστημιακή αναβάθμιση, κάτι που μπορεί να εκληφθεί και ως νίκη του αγώνα της ΠΑΣΥΝΟ, αλλά εκμεταλλεύτηκε τη διάσπαση ΠΑΣΥΝΟ - ΠΑΣΔΥΔΥ και τον ύπουλο ρόλο της ηγεσίας της ΠΑΣΥΔΥ, για να αποσπάσει τη συγκατάθεση στο ξεπούλημα των νοσοκομείων και την διάλυση της δημόσιας υγείας, αλλά και για να κάμψει την αντίσταση των εργαζομένων σε μια σειρά θεμάτων όπως είναι τα «ευέλικτα ωράρια» και οι κυλιόμενες βάρδιες, η μείωση των κλιμάκων εισδοχής, η μονιμότητα, ο περιορισμός των ανελικτικών θέσεων, η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και η επαναφορά του εργασιακού μεσαίωνα στα Νοσοκομεία

Επιπλέον, ο τρόπος που συμφωνήθηκε να γίνει η πανεπιστημιακή αναβάθμιση, δημιουργεί νοσηλευτές δύο ταχυτήτων, με τη συγκατάθεση των ίδιων των ηγεσιών τους: όσοι υπηρετούν σήμερα ως μόνιμοι

ή ως αορίστους χρόνου, θα μπουν στις πανεπιστημιακές κλίμακες. Οι υπόλοιποι όμως, θα υποχρεωθούν να μπαίνουν με συμβόλαια ορισμένου χρόνου στη θέση του Φροντιστή Υγείας, με κλίμακα την Α1 ή Α2, έστω και αν κατέχουν πτυχία, μεταπτυχιακά ή διδακτορικά. Στην πράξη, αυτό σημαίνει δραματική μείωση των κλιμάκων εισδοχής για τους νέους νοσηλευτές, αλλά και υποβάθμιση των καθηκόντων που θα καλούνται να εκτελούν άνθρωποι με ψηλά ακαδημαϊκά προσόντα.

Παραχωρείται δε και η ευελιξία στις διοικήσεις των νοσοκομείων να συρρικνώνουν περαιτέρω τα δικαιώματα και ωφελήματα αυτών των εργαζομένων για να περιορίζουν τις δαπάνες των νοσοκομείων.

Η Συμφωνία πλαίσιο παρουσιάστηκε δημόσια ως μεγάλη επιτυχία των ηγεσιών των δύο συντεχνιών. Η αλήθεια όμως είναι ότι στη βάση των συντεχνιών αντιμετωπίστηκε με πολύ σκεπτικισμό και διστακτικότητα. Οι όποιες επικριτικές φωνές επιχείρησαν να ακουστούν δημόσια, απομονώθηκαν από τα ελεγχόμενα ΜΜΕ και από τον μηχανισμό της γραφειοκρατίας. Είναι όμως πολλοί αυτοί που θεωρούν ότι η συμφωνία αυτή δεν ανταποκρίνεται στα αιτήματα του δυναμικού αγώνα της ΠΑΣΥΝΟ και πολύ περισσότερο δεν ανταποκρίνεται στο πνεύμα ενότητας και διεκδικητικότητας που επέδειξαν ενωμένοι νοσηλευτές και φοιτητές το προηγούμενο διάστημα.

Και είναι αλήθεια ότι η συμφωνία αυτή αποτελεί μεγάλη υποχώρηση για τους αγωνιστές νοσηλευτές της ΠΑΣΥΝΟ αλλά και για εκείνους της ΠΑΣΥΔΥ που δεν υπάκουσαν στις εντολές της ηγεσίας τους. Υποχώρηση όχι για το αίτημα της πανεπιστημιακής αναβάθμισης, αλλά για τα γενικότερα θέματα που αφορούν το νοσηλευτικό προσωπικό και τα συμφέροντα του, αλλά και την μορφή και την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας στο άμεσο μέλλον.

Η αποτίμηση μιας αποτυχημένης διαχείρισης των αιτημάτων του μεγάλου αγώνα των νοσηλευτών δεν πρέπει όμως να απογοητεύει. Δείχνει ακριβώς ότι ο έλεγχος των ηγεσιών από τις βάσεις των συνδικάτων είναι αναγκαίος μέχρι και την τελική δικαίωση. Δείχνει επίσης ότι η διάσπαση μέσα στα συνδικάτα αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για υποχωρήσεις και χρειάζεται δυναμική και αποφασιστική αντιμετώπιση από τη βάση. Η ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ έπρεπε να αποκαλυφτεί για το ξεπούλημα που μαγείρευε με το προεδρικό και να απομονωθεί από τη βάση.

Όλα αυτά και άλλα πολλά είναι σίγουρα μέρος της εμπειρίας του αγώνα των νοσηλευτών για καλύτερες συνθήκες εργασίας, για καλύτερη ποιότητα προσφερόμενων υπηρεσιών υγείας, ενάντια στο ξεπούλημα της δημόσιας υγείας και την μετατροπή της σε αντικείμενο κερδοσκοπίας. Χρειάζεται οι νέοι αγώνες που έρχονται κόντρα στις επιλογές της κυβέρνησης και του κεφαλαίου να αξιοποιήσουν σωστά αυτά τα λάθη και να δώσουν πραγματική προοπτική στα αιτήματα των εργαζομένων στον τομέα της υγείας. Πολλές από τις αρνητικές πρόνοιες που περιλαμβάνονται στη συμφωνία, μπορούν να ανατραπούν στην πράξη όταν θα επιχειρηθεί η εφαρμογή τους σε βάρος των συμφερόντων των εργαζομένων και της κοινωνίας. Η εμπειρία της Άνοιξης του 2016 και του αγώνα της ΠΑΣΥΝΟ δείχνει τον δρόμο της αντίστασης στην πράξη.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Εργατική Δημοκρατία \(Τεύχος 154\), Δεκαετία 2010-2019, Εργατική Δημοκρατία \(Ομάδα\), Λευκωσία \(νότια\), 2017](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:ergatikidimokratia:no154:hospitals&rev=1673123055>

Last update: 2025/04/20 19:47

